

El perquè del llibre

Sóc d'aquesta mena de persones
que no acaba de comprendre les coses
fins que les posa per escrit.

HARUKI MURAKAMI, *Tokio Blues*

M'agradaria que aquesta experiència vital, fos una ajuda per a totes les dones que passen per aquesta mateixa situació o una situació similar.

Que trobin en aquestes ratlles alguna resposta, algun consell o alguna paraula que les pugui ajudar. Perquè sàpiguen que no estan soles, que som moltes. Per poder donar una esperança a les que acaben d'encetar aquesta lluita cap al guariment, i un reconeixement a les que ja ho han superat.

Compartir és una teràpia meravellosa i si m'he decidit a contar aquesta vivència, és perquè crec que moltes dones s'hi poden emmirallar. També crec que pot ajudar als nostres familiars a sentir-se

més a prop nostre i comprendre'ns millor en aquesta etapa tan important de la nostra vida.

He pogut comprovar, que pràcticament totes les dones amb les que he parlat, que són moltes, passen per les mateixes sensacions, dubtes, angoixes i pors. Tenim molts punts en comú i aquesta malaltia ens uneix en una mena de codi particular de lluita, solidaritat, coratge i optimisme.

Quan patim aquesta malaltia a la pròpia pell, ens passen tot un seguit de coses que ens sembla que només ens passen a nosaltres, però si tenim la sort de poder-les contrastar, de parlar amb altres persones que han passat per la mateixa experiència, i en podem parlar d'una manera oberta i sincera, ens adonem que les coses que sentim, fem iensem, son totalment normals, perquè totes sentim els mateixos temors.

Traslladar aquesta experiència al paper és també una manera de fer fora el dolor que aquesta prova comporta, el meu dolor i el de les dones que llegeixin aquestes ratlles. Perquè aquest llibre està impregnat tant de la meva vivència, com de les coses que m'han explicat altres dones que han seguit una trajectòria similar.

La vida és un regal, és un miracle, i totes tenim ganes de viure i un munt de coses per fer i potser aquesta malaltia donarà un nou sentit a la nostra vida, un nou impuls per a esforçar-nos en ser més alegres, més humanes i més apassionades en tot el que fem. I per a poder gaudir més que mai d'aquests

moments de felicitat que sortosament ens dóna la vida.

Però com podem fer que aquest testimoniatge sigui bonic? Com es poden escriure coses agradables d'aquesta situació difícil per la que hem de passar tantes dones? Es pot fer perquè després dels dies inclements en venen de benèvolos i perquè tot aquest desgavell que patim, aquesta transformació física i espiritual, arriba el dia que es converteix en un record.

Però de vegades costa de trobar les paraules. Com expressar el sofriment d'una dona mentre dura aquesta aventura cap al desconegut?

Virginia Woolf deia que el fet que la malaltia no ocupés un lloc privilegiat a la literatura, tal com l'ocupen altres temes com l'amor, la guerra o la gelosia, tenint en compte les vegades que emmalaltim, és degut a la pobresa del llenguatge:

L'últim obstacle que impedeix que la literatura descriuï la malaltia és la pobresa del llenguatge. L'anglès, que pot expressar els pensaments de Hamlet i la tragèdia de Lear, no té paraules per descriure un calfred o una migranya. S'ha desenvolupat en una sola direcció. Qualsevol nena que s'enamori pot expressar els seus sentiments per boca de Shakespeare o Keats, però quan algú que té mal de cap i l'ha de descriure al metge, la llengua aviat se li acaba.¹

¹ WOLF Virginia.(1999), p.183.

Jo no vull deixar escapar aquells dies així com així perquè formen part del que sóc, del creixement personal que ens acompanya a totes fins els últims segons de la nostra vida i perquè en algun lloc hi ha alguna dona que amb la meva història hi veurà la seva història.

La salut i la malaltia

La maladie n'est pas dans les livres,
elle est dans le malade.

HONORÉ DE BALZAC, *Le contrat de mariage*

La salut és l'equilibri. La malaltia és un obstacle que no hem previst però que tots ens hi hem d'enfrontar en un moment o altre al llarg de la nostra vida.

Fins que no emmalaltim, pensem que això és una cosa que li passa a l'altra gent. Encara que haguem vist la malaltia de ben a prop, fins que no la sentim arrapada a la pròpia pell, no pensem que ens pot passar a nosaltres. Però no, no hi ha excepcions, un dia o altre sentirem la sensació penosa de sentir-nos malalts.

Sabem perquè emmalaltim? Perquè algunes persones emmalalteixen de càncer tan joves? Perquè unes persones si i les altres no? Com anirà tot plegat? Quedaran restes de la malaltia? Quantes

i quantes preguntes ens podem fer davant d'aquesta malaltia que ens pot assetjar en qualsevol moment. Però sembla que ningú té la resposta concreta o que la resposta no és única.

Un bon dia, una de les nostres cèl·lules es desarregla, es multiplica i prolifera bojament, de tal manera que trenca l'equilibri que hi havia en el nostre cos.

És una cèl·lula cancerosa que esdevindrà la vostra enemiga. Una cèl·lula intel·ligent, silenciosa i conqueridora que es reproduïx i envia la seva prole a sotmetre llocs desconeguts amb la intenció de rosegar el nostre cos.

És una cèl·lula que viu amb una intensitat tan folla que ens pot portar a la mort. Vet aquí que cal aturar-la, plantar-li cara com a l'enemic més poderós. Els tractaments li declararan la guerra, una guerra ferotge per obtenir la victòria. I nosaltres, per la nostra part, hi posarem tot el que estigui al nostre abast per a poder-li demostrar, a aquesta cèl·lula enemiga, que li posarem molt difícil. Que la nostra lluita serà ferma, que mai més baixarem la guàrdia.

I per a posar-li difícil hem de procurar ser pacients, valentes, constants, conservar el sentit de l'humor i mantenir una actitud vital. Els tractaments i la nostra força de voluntat i el nostre coratge seran els motors que ens retornaran a l'equilibri que havíem perdut.

La malaltia ens fa conèixer el cos, ens el fa estimar, ens obliga a retrobar-nos, a debatre'ns

entre la raó i els sentiments. També ens fa vulnerables, però ens ajuda a distingir les coses importants de les que no ho son.

Però de vegades per molt que ho intentem no som prou valentes com per a dominar la situació, i si el recorregut se'ns fa molt difícil i no ens sentim prou acompanyades, hem de saber demanar ajut. Sempre trobarem algú que ens ajudi a alleugerir aquest neguit, que ens conforti i posi unes gotes de bàlsam a les nostres nafres.

El càncer de mama

No sé jugar amb màscares, amics.
Estimo massa les paraules nostres
de molts llavis de cendra, crit i flama.
No em serveixen per fer-ne hàbil disfressa
d'uns pocs pensaments clars
ni per bastir-me, en arbres de misteri,
nius de somnis remots. A la cruïlla
dels camins de la nit, la veu ressona:
hem escollit, en l'espera de l'alba
els dards de la veritat, o un dur silenci.

MARIA ÀNGELS ANGLADA, *Columnes d'hores*

Quan parlem de càncer, ens referim a una patologia maligne. En canvi, quan parlem de tumor, ens referim a un engruiximent anormal, a una massa en un òrgan o en un teixit, que pot ser maligne o benigne. Així, doncs, càncer i tumor maligne volen dir el mateix.

Tots els tumors malignes tenen una manera d'actuar semblant, les cèl·lules canceroses proliferen de manera incontrolada i agressiva i poden sortir del tumor primitiu i penetrar dins el sistema sanguini o limfàtic i dipositar-se en altres òrgans donant lloc a tumors secundaris o metàstasis.

Una cèl·lula cancerosa és una cèl·lula que ha estat modificada i ha esdevingut anormal i que es multiplica incontroladament en un òrgan o teixit del cos humà.

En condicions normals, l'organisme repara les modificacions patides per aquesta cèl·lula, però pot ser que l'organisme estigui afeblit i no estigui capacitat per a reparar aquestes modificacions.

El càncer de mama és el més freqüent en les dones en els Països occidentals. És un tumor maligne de la glàndula mamària i segons les estadístiques, una de cada onze dones pot patir càncer de mama al llarg de la seva vida.

Són, però, milers les dones que han viscut aquesta experiència i l'han superada amb èxit.

Els avenços, tant en la detecció precoç del càncer de mama, com en els tractaments, han fet possible que aquesta malaltia, si es descobreix a temps, ja no posi en risc la nostra vida. D'aquí la importància del diagnòstic precoç i del tractament, abans que les cèl·lules alterades de la mama es puguin estendre.